

STRATEGIE IFLA 2019-2024

Naší vizí je silná a jednotná síť
knihoven a knihovníků jako základ
gramotné, informované a
participativní společnosti

My jsme IFLA

Úvod: celosvětový hlas knihoven

Mezinárodní federace knihovnických sdružení a institucí je jedinečná. Díky své rozsáhlé členské základně, šíří svého poslání a schopnosti inspirovat, zapojovat, podporovat a propojovat hraje výjimečnou roli v celosvětové síti knihoven a knihovníků.

IFLA usiluje jak o zastupování knihoven na světové scéně, tak o posílení kompetencí svých členů, institucí a jednotlivců při prosazování zájmů knihoven a poskytování knihovnických a informačních služeb, které lidem zkvalitňují život.

Abychom toho dosáhli, vytvořili jsme největší mozkový trust v celosvětové síti knihoven a knihovníků – 1 200 dobrovolníků z našich členských organizací, kteří jsou zapojeni do činnosti odborných sekcí IFLA, obětavého týmu v ústředí IFLA a sítě regionálních kanceláří a jazykových center, jež nám umožňují pracovat v sedmi jazycích.

Naše strategie: plán pro budoucnost

Tento dokument představuje milník na cestě IFLA od vize k akční strategii. Celosvětová vize IFLA je výsledkem jedinečného procesu, do kterého se mohl zapojit každý a který byl zahájen v březnu 2017.

Do diskuse o silných stránkách a příležitostech v oblasti knihoven se zapojily desítky tisíc knihovníků a informačních pracovníků z více než 190 zemí. Tím získala vize velký potenciál a udávala směr při tvorbě této strategie.

Na základě těchto podkladů vytvořily odborné sekce IFLA a správní rada ve spolupráci s ústředím předložený dokument, přičemž bylo přihlédnuto k současným silným stránkám IFLA a také jejímu závazku podílet se na naplňování cílů udržitelného rozvoje formulovaných OSN. Dokument byl schválen správní radou IFLA dne 12. dubna 2019.

Akční rámec

Strategie IFLA 2019–24 je dokument pro knihovny vytvořený knihovnami.

Je navržena jako referenční bod nejen pro odborné sekce IFLA, její ústředí a regionální a jazykové kanceláře, ale také pro naše členy a obor knihovnictví jako celek. Měla by se stát katalyzátorem nové energie a sladění našeho úsilí.

Abychom mohli strategii naplnit, zaměřili jsme se na tyto čtyři hlavní oblasti:

1. Posílit celosvětový hlas knihoven
2. Inspirovat a zlepšovat odbornou praxi
3. Propojovat a podporovat knihovny a knihovníky
4. Optimalizovat naši organizaci

V každém strategickém směru poskytují čtyři klíčové iniciativy rámec, ke kterému můžeme vztáhnout kroky vedoucí k posílení našeho oboru a dosažení naší vize.

Naše vize

Silná a jednotná síť knihoven a knihovníků jako základ gramotné, informované a participativní společnosti.

Naše poslání

Inspirovat, zapojovat, podporovat a propojovat celosvětovou síť knihoven a knihovníků.

Naše hodnoty

- Podpora principů svobodného přístupu k informacím, myšlenkám a tvůrčím dílům a svobody projevu obsažené v článku 19 Všeobecné deklarace lidských práv.
- Víra, že lidé, komunity a organizace potřebují všeobecný a rovný přístup k informacím, myšlenkám a tvůrčím dílům pro své společenské, vzdělávací, kulturní, demokratické a ekonomické blaho.
- Přesvědčení, že poskytování kvalitních knihovnických a informačních služeb pomáhá tento přístup zaručit.
- Závazek umožnit všem členům federace zapojit se do jejích aktivit a těžit z nich, a to bez ohledu na občanství, postižení, etnický původ, pohlaví, zeměpisnou polohu, jazyk, politické vyznání, rasu nebo náboženství.

Výzva k akci

Tato strategie vznikla díky myšlenkám a energii celosvětové sítě knihoven a knihovníků.

Přesto se jedná o milník, ne cíl. Dokument nevznikl proto, abychom ho jen četli, ale především proto, abychom ho používali. Každý z nás má totiž svou roli při vytváření společné budoucnosti. Úspěch strategie bude naším úspěchem, ale podmínkou je, aby se každý z nás ujal své role.

Čtyři strategické směry a šestnáct klíčových iniciativ společně tvoří rámec pro tisíce, ne-li miliony jednotlivých kroků, které budou nezbytné k proměně sítě knihoven a knihovníků a dosažení naší vize.

Potřebujeme, abyste zvážili, jaké kroky přispívající k dosažení cílů strategie můžete podniknout, ať už jednotlivě či společnými silami. Jak můžete sdílet její myšlenky a inspirovat a zapojovat ostatní stejně tak, jako jste se inspirovali a zapojili vy?

Sdílejte své kroky, rozvíjejte spolupráci a rozšiřujte myšlenky strategie.

Společně můžeme vybudovat silnou a jednotou síť knihoven a knihovníků, která bude základem gramotné, informované a participativní společnosti.

My jsme IFLA

STRATEGICKÝ SMĚR 1

POSÍLENÍ CELOSVĚTOVÉHO HLASU KNIHOVEN

Nasloucháme a rozumíme prioritám celého oboru a zájmy knihoven a jejich hodnoty prosazujeme na celosvětové a regionální úrovni. Máme dostatečný přehled, sebevědomí a autoritu k tomu, abychom se veřejně vyjadřovali k relevantním politickým tématům a dosáhli tak uznání a podpory knihoven jako nezbytného prostředku společnosti k dosažení rozvojových cílů. Budujeme silnou pozici respektovaného partnera v mezinárodních organizacích a při jednáních.

KLÍČOVÉ AKTIVITY

1.1 Ukázat sílu knihoven při dosahování cílů udržitelného rozvoje

Základem pro efektivní prosazování zájmů knihoven budou námi vytvořené, kvalitní a účinné nástroje, které veřejnosti ukážou přínos knihoven k všestrannému rozvoji.

1.2 Vybudovat silnou pozici respektovaného partnera v mezinárodních organizacích a při jednáních

Posílíme naše vztahy s klíčovými mezinárodními institucemi. Díky tomu se budeme moci podílet na tvorbě zákonů, odborných metodik a programů prospěšných pro knihovny. Osvojíme si strategický, dlouhodobý přístup a vybudujeme si pověst nepostradatelného partnera.

1.3 Spolupracovat s knihovnickými sdruženími a knihovnami na identifikaci jejich klíčových právních a finančních problémů a prosazovat kroky vedoucí k jejich řešení

Budeme s našimi členy úžeji spolupracovat, abychom jim lépe porozuměli a abychom byli schopni v nejdůležitějších oblastech – včetně gramotnosti, učení, čtení, inovací a přístupu ke znalostem a kulturnímu dědictví – poskytovat podporu při prosazování zájmů knihoven na národní a regionální úrovni. Toho dosáhneme přímým zapojením, poradenstvím a nabídkou kvalitních dokumentů určených k prosazování zájmů knihoven.

1.4 Utvářet veřejné mínění a vést debatu o otevřeném přístupu a hodnotách knihoven, včetně intelektuální svobody a lidských práv

Poskytneme praktický a intelektuální vedení při podpoře otevřeného přístupu a dalších hodnot našeho oboru. Chceme dosáhnout toho, aby byly knihovny chápány jako zastánci intelektuální svobody, podnítit úvahy, koordinovat kroky a prosazovat zájmy knihoven mimo síť knihoven.

STRATEGICKÝ SMĚR 2

INSPIROVAT A ZVYŠOVAT ODBORNOU PRAXI

Profesi inspirujeme prostřednictvím nadčasového myšlení a podporou nových a nadějných přístupů. Směřování knihoven určujeme prostřednictvím standardů, směrnic a osvědčených postupů. Poskytujeme nástroje a zdroje potřebné pro rozvoj komunity, zjednodušujeme vzájemnou spolupráci a podporujeme inovativní programy a aktivity. Usilujeme o ochranu, podporu a pozvednutí světového kulturního dědictví ve všech jeho rozmanitých podobách, včetně tradičních, historických, původních i současných vyjádření.

KLÍČOVÉ AKTIVITY

2.1 Vytvářet, sdílet a rozšiřovat klíčové zdroje a dokumenty, které budou přispívat k rozvoji oboru

Upevníme naši pozici centra, ve kterém se soustřeďuje spolehlivý a původní výzkum a zdroje o knihovním a informačním prostředí. Poskytneme aktuální data, poznatky a inovativní nápady, které budou základem pro analýzy o knihovnách, a přehledové zprávy, které odstartují inovativní proces.

2.2 Pravidelně pořádat kvalitní kampaně a vytvářet další informační a komunikační dokumenty, které pomohou zapojit a podpořit knihovny

Naše pravidelná komunikace podporuje aktivní myšlení v této profesi, zpochybňuje správnost zastaralých způsobů uvažování a jednání a knihovnám po celém světě vyjadřuje pochopení a dodává nadšení a nástroje k aktivnímu jednání.

2.3 Vypracovat standardy, směrnice a další dokumenty, které budou rozvíjet osvědčené odborné postupy

Jako nejrepresentativnější celosvětová knihovnická organizace budeme vyvíjet standardy, směrnice a další dokumenty, které knihovnám, ať jsou jakéhokoliv typu a nacházejí se kdekoli na světě, umožní zlepšit odborné postupy a přizpůsobit se měnícímu se světu, držet krok s novými technologiemi a zavádět je způsobem, který bude splňovat očekávání uživatelů.

2.4 Poskytnout nástroje a infrastrukturu, které podporují práci knihoven

Budeme podporovat knihovnickou práci v celosvětovém měřítku, a to pomocí dobře navržených praktických nástrojů a systémů v oblastech, v nichž je IFLA jedinečná, a které přispějí k efektivitě při poskytování služeb a plnění poslání knihoven.

STRATEGICKÝ SMĚR 3

PROPOJOVAT A PODPOROVAT KNIHOVNY A KNIHOVNÍKY

Jsme centrem dialogu a dění. Jsme hybnou silou vzájemně propojené a koordinované sítě knihoven a knihovníků, kterou prostupuje skutečný duch spolupráce zahrnující všechny knihovníky. Spojujeme nadšence, nabízíme prostor pro spolupráci a na všech úrovních podporujeme inovace, učení a profesní rozvoj. Díky tomu reagujeme na aktuální problémy a příležitosti a podáváme knihovnám pomocnou ruku při poskytování kvalitních služeb, které odpovídají potřebám jejich cílových skupin, a při podpoře gramotnosti, inovací, uchování kulturního dědictví a přístupu k informacím pro všechny uživatele.

KLÍČOVÉ AKTIVITY

3.1 Poskytovat dostatek příležitostí pro vytváření osobních kontaktů a učení

Budeme zvyšovat potenciál osobních schůzek jako prostředku pro stmelování knihovnické komunity a odstraníme překážky bránící spolupráci. To umožní přístup k novým poznatkům a znalostem a sdílení nápadů

3.2 Podpora virtuálních sítí a spolupráce

V knihovnické komunitě budeme pomoci virtuálních síťových nástrojů, které každému knihovníkovi umožní se zapojit se do celosvětové diskuse, rozvíjet ducha nepřetržité spolupráce.

3.3 Podpořit knihovny a knihovníky na národních a regionálních úrovních

Podporou knihovnických sdružení, institucí a sítí na všech úrovních zlepšíme schopnosti a znalosti knihovníků potřebné k pořádání aktivit přizpůsobených regionálním a národním podmínkám a požadavkům.

3.4 Poskytovat cílené neformální vzdělávání a profesní rozvoj

Zajistíme řadu vzdělávacích příležitostí, které poslouží k inovaci stávajících znalostí a postupů. Vytvoříme kapacity pro hodnocení a angažování komunit, pro zvýšení kompetencí knihovníků při prosazování zájmů knihoven a rozvoj budoucích vůdčích představitelů oboru a jejich vzájemné propojení.

STRATEGICKÝ SMĚR 4

OPTIMALIZOVAT NAŠI ORGANIZACI

Uděláme maximum pro to, abychom byli schopni plnit naše poslání v současnosti i budoucnosti. Dlouhodobě pracujeme na přípravě ambiciózních, ale přesto realistických plánů zaměřených na trvalou stabilitu a udržitelnost. Rozhodující bude úsilí směřující ke zvýšení počtu a různorodosti našich členů, upevnění naší pozice na regionálních úrovních a aktivnímu zapojení členů prostřednictvím organizačních složek IFLA a široké škály dobrovolnických příležitostí. Bude nás více vidět a poskytneme efektivní a inovativní služby a podporu.

KLÍČOVÉ AKTIVITY

4.1 Podporovat dlouhodobé finanční zabezpečení a stabilitu organizace

Do budoucna počítáme s přípravou finančních strategií a příležitostí pro dlouhodobou udržitelnost, které budou založeny na dobré obeznamenosti s tím, kdo se může potenciálně stát partnerem organizace, a na schopnosti využívat nových příležitostí.

4.2 Účinně aktivovat naše lidské zdroje a sítě

Zvyšujeme potenciál všech lidí v knihovnické komunitě a podpoříme změny a inovace prostřednictvím dynamicky fungujících sekcí a orgánů, vysoce výkonného týmu v ústředí, efektivních regionálních kanceláří, jazykových center a atraktivních a rozmanitých dobrovolnických příležitostí.

4.3 Zvýšit počet, různorodost a zapojení našich členů

Posílíme svou pozici nejrepresentativnější celosvětové knihovnické organizace prostřednictvím strategie, která bude podporovat rozmanitost, angažovanost a aktivitu našich členů. Máme pověst organizace, která svým členům naslouchá a reaguje na jejich očekávání.

4.4 Zvýšit naši viditelnost díky skvěle fungující a inovativní komunikaci

Posílíme naše postavení a schopnost poskytovat kvalitní a atraktivní komunikační prostředky, které přinášejí viditelné výsledky a cílí na potřeby celosvětové knihovnické a informační komunity.

**Byli jste klíčem k rozvoji naší strategie a
jste klíčem k jejímu úspěchu.
Pusťte se do akce!**

**International
Federation of
Library
Associations and Institutions**

IFLA Headquarters
P.O. Box 95312
2509CH Den Haag
The Netherlands

Tel +31 70 3140884
Fax +31 70 3834827
E-mail ifla@ifla.org
ifla.org